

ställas till Kongl. Vetenskaps-Akademiens förfogande, för att i form af lån utlemnas till svenska uppfinnare, som kunna anses hafva gjort sig förtjenta af understöd, och att, om Kongl. Maj:t så finner lämpligt, till en kommande Riksdag härom framställa nådig proposition.

Stockholm den 22 Januari 1878.

C. Adelsköld.

N:o 14.

Af Herr **Adelsköld:** *Om beviljande af ett anslag å 22,000 kronor att användas såsom bidrag till Löjtnanten H. Sandebergs vetenskapliga expeditioner.*

Under åren 1876—1877 har f. d. Löjtnanten vid Kongl. Väg- och Vattenbyggnads-korpsen H. Sandeberg, på egen bekostnad, utrustat vetenskapliga expeditioner till det inre af Kola-halfön samt längs Norra Ishafvets kust, från norska gränsen till Pulonga, hvarvid på samma gång hafvets fauna blifvit undersökt mellan Waranger-fjorden och Hvita hafvet.

Under expeditionen 1876 biträdde Löjtnant Sandeberg af Amanuensen vid Helsingfors zoologiska museum, Doktor Sievers, samt af tre konservatorer, Herrar Johanson, Svenson och Piottuck, samt två tolkar — och under expeditionen 1877, af två zoologer, Filosofie Kandidaten Trybom och Studeranden Kinberg samt af två konservatorer, Herrar Nitzer och Piottuck.

Resultaten af dessa expeditioner hafva utgjorts af zoologiska, arkeologiska och antropologiska föremål i stor mängd, hvilka, enligt kompetenta domares yttranden, vittna ej blott om Löjtnant Sandebergs egen ihärdighet och förmåga samt hans följeslagares ifver och skicklighet, utan äfven häntyda derpå, att mycket skulle vinnas genom deras utsträckning.

Samlingen från 1876 års expedition har Sandeberg oegennyttigt skänkt till lika fördelning mellan Riksmuseum, Statens Historiska Museum och Carolinska Institutets Anatomiska Museum, och af samlingen från expeditionen 1877 är $\frac{1}{3}$ afsedd att skänkas till Zoologiska Riksmuseum, det öfriga skulle lemnas till Christiania Universitets Museum och ryska statens Museum, såsom ett tacksamt erkännande för den stora hjälp, Sandeberg åtnjutit såväl af ryska och norska auktoriteter som enskilda personer.

Då Löjtnant Sandeberg, som, om tillgångar kunde beredas, under instundande somrar ämnat företaga ytterligare expeditioner till dessa arktiska trakter, för att komplettera de föregående årens undersökningar, saknar tillgångar till bekostandet af alla med sådana expeditioner förenade utgifter, har han hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit om ett anslag af 22,000 kronor*), deraf 10,000 kronor voro afsedda att betäcka en del af omkostnaden vid föregående årens expeditioner, och 12,000 kronor till den i större skala tillämnade, hvilken beräknats komma att kosta 25,000 kronor. Kongl. Vetenskaps-Akademien, hvars underdåniga yttrande med anledning af denna ansökan infordrats, har inhemtat utlåtande i ämnet af sina sakkunniga medlemmar, Professorerne Lovén, Nordenskiöld och Smitt, hvilka enhälligt och varmt tillstyrkt bifall till densamma**), i hvilken tillstyrkan Akademien instämt***).

Då några tillgångar emellertid för ändamålet icke lära finnas tillgängliga, men det vill synas som billigheten fordrade, att Sandeberg erhöle någon ersättning för de ej obetydliga belopp, han af egna medel tillskjutit för dessa expeditioner, samt att ett dylikt arbete i vetenskapsens tjänst, hvaraf någon enskild fördel icke kan beräknas, borde uppmuntras; och då dertill kommer att det, af den utredning som af Herrar Lovén, Nordenskiöld och Smitt blifvit gjord, framgår, att värdet af de undersökningar, forskningar och samlingar, som af Sandeberg redan blifvit gjorda, är ganska betydligt och skulle ytterligare ökas genom de kompletteringsarbeten, hvilka under blifvande expeditioner äro ännade att utföras, om medel dertill kunde beredas, får jag värdsammast hemställa,

att Riksdagen ville till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett belopp af 22,000 kronor, att på de vilkor Kongl. Maj:t finner för godt bestämma, användas så-

*) Se Bil. Litt. A.

**) Se Bil. Litt. B.

***) Se Bil. Litt. C.

som bidrag till de vetenskapliga expeditioner, Löjtnanten H. Sandeberg redan under föregående år företagit till trakterna af Norra Ishafvet och under innevarande år skulle komma att fortsättas.

Stockholm den 22 Januari 1878.

C. Adelsköld.

Bilaga Litt. A.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Undertecknad började i fjol en naturhistorisk, geografisk och arkeologisk undersökning af det arktiska europeiska Ryssland samt ämnar fortsätta dermed under åren 1878 och 1879.

Under detta och förra året hafva undersökningar skett inom det inre af Kolahalfön, med undantag af dess östra del, samt längs kusten från norska gränsen till Pulonga vid halföns södra kust. Hafvets fauna är undersökt medelst bottenkrapning och dragning från Varanfjord till Hvita hafvets inlopp.

Min önskan är att under nästkommande två år undersöka Kolahalfön, Hvita hafvet och dess kuster, halfön Kanin, öarne i Ishafvet från Novaja Zemlja och Waigatsch förbi Petschoras mynning till Kolgujuk, hafskusten från Kanin till Ingorsundet samt hafvet mellan Rysslands kust och Novaja Zemlja.

Den geografiska delen af i fråga varande expedition är af stor vigt för ortbestämning af trakter, belägna så invid den europeiska civilisationens tröskel, att de för länge sedan skulle varit kända, om ej landets sumpiga beskaffenhet och de få invånarnes allmänna flyttning till kusterna hvart år under fisketiden gjort dessa nejder svåråtkomligare än någon annan del af Europas fastland. Detta gör att t. ex. i hela ryska lappmarken på en vidd af omkring 2,900 kvadratmil ännu inga astronomiska ortbestämningar skett, annat än på kusterna. Berg, sjöar och floder äro därför å kartan öfver Kolahalfön lösligt inlagda efter lapparnes uppgifter. Derfor stämmer den ena kartan föga öfverens med den andra, och alla äro i hög grad felaktiga, hvarom jag redan haft

tillfälle att öfvertyga mig. Kanin och Kolgujew sakna äfven all noggrannare ortbestämning.

Före mig har ännu ingen bildad europé trängt in i det inre utaf någon af dessa vidsträckta trakter, hvilka för geologen, zoologen, botanisten och arkeologen hafva så många viktiga frågor att besvara. Till prof på, huru oväntadt dessa svar kunna gifvas, torde nämnas, huru jag i fjol en gång måste söka nödhamn vid Solotizk på Hvita hafvets östra kust och der oförmodadt fann talrika lemningar utaf en storartad, forntida tillverkning af flintredskap från stenåldern utaf renaste skandinavisk form, hvilka förut högst sällan träffats öster om Östersjön samt aldrig på Ishafvets eller Hvita hafvets kuster.

Kolahalfön har förut under några månader af sommaren 1840 besökts af professorerne v. Middendorff och v. Baer, hvilka blott hunno flygtigt undersöka fogelfaunan på dess östra och norra kust samt längs vattendraget mellan Kola och Kandalakscha. Vidare har professor Lilljeborg under segling från Arkangelsk till Norge två dagar legat för storm i Schuretzkviken på nordöstra sidan af halfön och då undersökt närmaste trakten kring denna vik. Före mig har eljest ingen naturforskare besökt Kolahalfön, ty Schrader, som uppger foglar från ryska lappmarken, har bevisligen ej besökt denna trakt, utan blott finska lappmarken. Alldeles okända äro ännu de inre delarne af östra Kolahalfön, Kanin och Kolgujew, föga undersökt Hvita hafvet med dess intressanta fiskar och foglar, likasom hela ryska ishafskusten, de små öarna längs denna kust samt Waigatsch och Novaja Zemlja.

På Kolahalfön funno v. Middendorff och v. Baer 75 arter foglar. Lilljeborg ökade deras antal med 7. Jag har under dessa två somrar funnit 78 för halfön nya arter, bland dem en för vetenskapen ny, samt en annan, som hittills blott är funnen på Kamschatka och inom det arktiska Amerika. Med anledning af hvad der hittills är funnet, har jag anledning att på Kolahalfön söka ytterligare omkring 80 arter. I Hvita hafvet har jag funnit två för vetenskapen nya fiskar, samt har skäl att der på det ichtyologiska området motse intressanta skördar.

Professor Nordenskiölds expeditioner till Jenisei hafva jemte annat lemnat högst viktiga bidrag till vår kännedom om Ishafvets fauna och flora. Men dessa expeditioner hafva ej afsett någon systematisk undersökning af Rysslands norra kust samt närbelägna öar och angränsande haf, än mindre af Hvita hafvet och dess kuster. I stället för att minska behöfvat af vidare arbete på detta område, hafva de tvärtom just genom sina mångsidiga och viktiga resultat visat behöfvat att rätt grundligt bearbeta det genom dem nybrutna fältet.

För europeisk naturforskning i allmänhet är det af stor vikt att få dessa trakter undersökta samt derigenom vinna närmare kunskap om en mängd arters nordliga utbredning och gräns. Då Kolahalfön ur zoologisk och botanisk synpunkt med skäl räknas höra till det skandinaviska området och detta för öfrigt är väl undersökt, synes det vara oss en pligt att ej längre lemna ett så stort och viktigt område orördt. Vid det ständiga utbyte, som sker mellan den skandinaviska och sibiriska faunans och florans alster, blir det äfven af vikt att samtidigt undersöka dessa områdens närmaste utposter, Kolahalfön och Kanin.

Under mina föregående resor till Ishafvet och Kolahalfön har jag sökt utröna de vilkor, under hvilka en expedition äfven inom det inre af dessa trakter kunde vinna möjligt nöjaktiga resultat. Att mitt arbete hittills ej varit gagnlöst, hoppas jag visar sig af hvad som redan är uträttadt. Jag har derunder lärt känna folk och förhållanden på ett sätt, som ger mig all anledning att hoppas framgång äfven vid undersökning af den öde tundran, der man blott kan föra med sig det för vetenskapliga rön och samlande ytterst nödvändiga samt lefva på jagt och fiske under förhållanden, som ständigt taga i anspråk god helsa och vana vid strapatser.

Äfven har jag på flera ställen vid kusterna af Ishafvet och Hvita hafvet samt i det inre af Kolahalfön vid samlandet af landt- och hafsdjur lyckats vinna goda medhjelpare bland ryssar och infödingar, hvilka redan gjort stort gagn, men mest komma att medverka till fullständig kunskap om landets fauna genom fortsatt insamling af det för hvar ort egendomliga och nya.

I fortsättning på två föregående sommars undersökningar omfattar min arbetsplan för åren 1878 och 1879 följande:

astronomisk ortbestämning af de viktigaste berg, sjöar och floder på Kolahalfön, Kanin och Kolgujew;

noggrannare bestämning af trädgränsen inom det europeiska Ryssland;

allmän geologisk och arkeologisk undersökning af Kola, Kanin, Kolgujew samt ryska ishafskusten, äfvensom af deri utfallande floders nedra lopp; samt

zoologisk och botanisk undersökning af Kolahalfön, Hvita hafvet och dess kuster, halfön Kanin, Kolgujew, ryska ishafskusten derifrån till Waigatsch med derinvid belägna öar samt vestkusten af Novaja Zemlja till Matotschkin Tscharr, äfvensom af hafvet inom detta område.

Sjelf ämnar jag med ett större bankfartyg åren 1878 och 1879 undersöka Kolgujew, Kanin samt kusten derifrån till Waigatsch och Novaja

Zemlja, åtföljd af en hafzoolog, en geolog och en konservator. Med geologen och konservatorn landar jag på lämpliga ställen och undersöker kusten, medan hafzoologen under tiden arbetar i närheten.

En zoolog och en botanist skola under dessa år undersöka det inre af Kolahalfön, medan ett annat parti på samma sätt bearbetar Hvita hafvets kuster.

Fjolårets samlingar lemnades uteslutande till Naturhistoriska Riksmuseum. Detta årets komma att delas lika mellan nämnda museum samt norska och ryska statens museer. Nästa års samlingar skola öfverlemnas till Naturhistoriska Riksmuseum, som deraf eger att behålla hälften.

Då, oberäknadt egen uppoffring af tid, mina två föregående expeditioner till denna trakt kostat 24—25,000 kronor samt nästkommande årets undersökningar beräknas kosta omkring 25,000 kronor, dristar jag underdånigst anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes till näst kommande Riksdag aflåta nådig Proposition om anslag till här ofvan nämnda undersökningar, dels 10,000 kronor för de redan utförda, dels 12,000 kronor såsom bidrag till 1878 års arbeten, båda anslagen att utgå den 15 Maj 1878.

I djupaste undersåtlig vördnad, trohet och nit framhärdar

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts
underdånigste och tropligtigste
tjenare och undersåte

Herm. Sandeberg.

Stockholm den 3 December 1877.

Bilaga Iätt. B.

Till Kongl. Vetenskaps-Akademien.

Sedan Löjtnant H. Sandeberg, i två underdåniga framställningar, den ena af den 10 September, den andra af den 3 December detta år, dels, i sin förstnämnda skrifvelse, anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes hos

nästkommande Riksdag framställa nådig proposition om ett så stort anslag åt honom, som Kongl. Akademien kunde förorda för fortsättning af hans i följande började naturhistoriska undersökning af nordvestra Ryssland och hafvet derinvid, dels, i sin senare skrifvelse, med en utförligare motivering af denna sin underdåniga anhållan, hemställt, det den begärda nådiga propositionen måtte innefatta framställning om ett anslag, såväl af 10,000 kronor i ersättning åt honom för redan utförda arbeten, som ock af 12,000 kronor såsom bidrag till påtänkta arbeten under år 1878, båda anslagen att utgå den 15 Maj sistnämnda år; och sedan Kongl. Maj:t, i två nådiga remisser, den ena af den 11 Oktober, den andra af den 6 December detta år, anbefalt Kongl. Akademien att med underdånigt utlåtande öfver dessa Sandebergs framställningar inkomma, har Akademien behagat infordra undertecknades yttrande i ämnet, till fullgörande af hvilket uppdrag vi härmed få meddela:

Under sommaren 1876 företog Löjtnant Sandeberg på egen bekostnad en vetenskaplig resa, hufvudsakligen i zoologiskt syfte, för undersökning af trakterna omkring Onega-sjön och mellan denna sjö och Hvita hafvet, samt af kusterna utaf sistnämnda haf. Han åtföljdes då såväl af en finsk vetenskapsman, Amanuensen vid Helsingfors zoologiska museum, Doktor R. Sievers, som af tre biträdande konservatorer, Eleven vid zoologiska Riksmusei konservatorsverkstad, P. Johansson, nuvarande Konservatorn vid Riksmusei Vertebrataafdelning, A. Svensson, och ryske undersåten I. A. Piottuck, hvilken i Archangel egnat sig åt konservatorsyrket, samt slutligen af två vid expeditionen anställda tolkar. De samlingar, som genom denna expedition ävägabragts, utgjordes såväl af zoologiska som af arkeologiska och antropologiska föremål, hvilka alla blifvit af Sandeberg till Kongl. Akademien öfverlemnade till fördelning mellan Riksmuseum, Statens Historiska Museum och Carolinska Institutets Anatomiska Museum, och Akademien har såväl vid sina särskilda sammankomster tagit del af det vetenskapliga intresse, som är fästadt vid dessa samlingar, som ock vid sin senaste årssammankomst blifvit erinrad om värdet af denna expedition.

Löjtnant Sandeberg fann emellertid snart, att de undersökningar, han på detta sätt kunnat verkställa, gäfvos uppslag till utredningen af en mängd frågor, hvilka han under en sommars arbete endast kunnat flyktigt vidröra. Oafsedt de arkeologiska och antropologiska fynd, som af Sandeberg mera tillfälligt blifvit gjorda, ega nemligen de af honom denna gång besökta trakterna särskildt för svensk forskning intresse såsom utposter för den skandinaviska faunans område, der skandinaviska och sydliga arter mötas af östligare och nordligare, och der studiet

af gränserna för dessa arters utbredning måste vara af vigt för uppfattningen af de orsaker, som betinga denna utbredning. Så vidt vi efter de af Sandeberg till Riksmuseum öfverlemnade zoologiska samlingarne kunna döma, hade hans verksamhet under 1876 års expedition hufvudsakligast varit riktad at de nämnda trakternas fogel- och fiskfauna; men redan den obetydligare samlingen af lägre hafsdjur, hvilken han hemfört, ledde hans tanke på vigten af en undersökning utaf Murmanska kustens haf och stränder, der hans arbete äfven i afseende på hafsfauan skulle kunna fylla en lucka i vår kunskap om djurens utbredning mellan de noggrant undersökta norska kusterna å ena sidan och, å den andra, Novaja Zemlja samt Kariska hafvet, der svenska expeditioner redan brutit vägen för en bättre kännedom om faunan och öfriga naturförhållanden. I detta syfte företog Sandeberg den expedition under detta års sommar, hvilken han likaledes till största delen bekostat. Härvid åtföljdes han af två zoologer, Filosofie Kandidaten Ph. Trybom och Studeranden H. Kinberg, samt af två Konservatorer, T. Nitzen från Göteborg och I. Piottuck från Archangel. Med ett för ändamålet förhyrdt bankfartyg, och med särskildt bemannad draggningsbåt, undersöktes kusten i ornitologiskt hänseende från norska gränsen till Pulonga vid Kolahalföns sydöstra kust, och draggningar verkställdes från Varangerfjord till Hvita hafvets inlopp, hvarjente exkursioner i flera afdelningar utsträcktes öfver det inre af Kolahalföns vestra del.

De af Sandeberg från denna expedition hemförda samlingar äro af honom afsedda att fördelas i tre lotter, den ena åt Zoologiska Riksmuseum, den andra åt Kristiania universitets zoologiska museum, den tredje åt ryska statens museer; och af dessa har Kristiania universitet redan erhållit en del af de för detsamma afsedda föremål, medan de öfriga samlingarne blifvit i Zoologiska Riksmuseum för bearbetning och derefter skeende fördelning deponerade. Beträffande värdet af dessa samlingar, är det klart, att vi endast så till vida kunna yttra oss derom, som det hittills varit möjligt att medhinna en vetenskaplig bestämning af desamma. I främsta rummet måste detta gälla om samlingarne till den lägre hafsfauan, hvilken under denna expedition varit föremål för en särskild uppmärksamhet med deråt egnade omkostnader och arbete. Emellertid äro de resultat af ungefär sjuttio med framgång verkställda draggningar på olika lokaler och djup, ned till 165 famnar, på en, så vidt vi veta, aldrig förut i detta hänseende undersökt kuststräcka, och skola, jemte samlingarne af lägre djur från de sötvatten, som under exkursionerna till lands blifvit undersökta, utan tvifvel visa sig vara af stort zoologiskt intresse, oafsedt deri möjligen befintliga nya former, till

förfullständigande af förut varande samlingar från de arktiska trakterna.

Hvad deremot beträffar de af Sandeberg hemförda samlingar af vertebrerade djur, hvilka till största delen redan blifvit af honom bestämde, kunna vi med full säkerhet intyga, att de innesluta viktiga tillägg till den arktiska faunan. Ej blott att skandinaviska arter visa sig hafva en betydligt större utbredning, än hvad man förut vetat; äfven östligare arter, som förut endast varit kända från östra Asien och norra Amerika, äro nu för första gången funna inom Europas faun-område. Genom exemplarens rikhaltighet lemna dessa samlingar också ett utmärkt material för en noggrann utredning af artförhållandena inom åtskilliga eljest svärförstådda släkten.

Det pekuniära värdet af dessa samlingar kunna vi visserligen ej med någon noggrannhet bestämma, isynnerhet med hänseende till hvad vi ofvan yttrat om samlingarne af lägre hafsdjur; men då Löjtnant Sandeberg på sina två års expeditioner uppgifver sig hafva använt en summa af 24—25,000 kronor, af hvilka endast vid pass 4,000 blifvit honom genom enskilda för saken intresserade personer återgälda, och då den af honom sålunda uppgifna kostnaden, enligt den kännedom vi ega om hithörande förhållanden, ingalunda synes i någon mån vara öfverdrifven, anse vi oss med fullt skäl kunna uttala den åsigt, att den af Sandeberg i underdånighet begärda ersättning af 10,000 kronor endast kan motsvara en mindre del af de honom genom hans expeditioner ådragna kostnader, på samma gång det för Riksmuseum och för det vetenskapliga arbete uti arktisk forskning, som blifvit en Sveriges ära, vore af största vikt, om de af Sandeberg hembragta samlingarne till förfullständigande af museets förut befintliga samlingar af detta slag kunde åt museet förvärvas i den utsträckning och på de vilkor, som af honom blifvit föreslagna eller torde böra medgifvas, nemligen dels genom en ersättning åt honom af 10,000 kronor för en del af de omkostnader, han nedlagt på sina två expeditioner, dels genom ett sådant godkännande af hans förslag angående samlingarnes fördelning, att, sedan de genom denna ersättning inlösta samlingarne blifvit i sin helhet här bearbetade, af de för Riksmuseum obehöfliga dubletterna en del öfverlemnades till Kristiania universitets museum och en annan del ställes till hans förfogande för att öfverlemnas till ryska statens museer, då detta hans förslag afser ett tacksamt erkännande af den stora hjälp, han under sina expeditioner åtnjutit såväl af norska som af ryska auktoriteter och enskilda personer.

De hembragta samlingarne vittna emellertid ej blott om Löjtnant

Sandebergs egen förmåga och hans följeslagares ifver och skicklighet; de häntyda äfven derpå, att ännu mycket återstår att vinna till en ytterligare upplysning om den skandinaviska faunans beskaffenhet i denna dess utkant. Det torde ej heller vara något tvifvel underkastadt, att de af Sandeberg i detta hänseende uttalade förhoppningar äro fullt berättigade. Med ledning af sin erfarenhet från de två föregående årens expeditioner har han derföre för afsigt att, om sådant göres honom möjligt, under nästkommande två år utsträcka sina undersökningar öfver Kolahalfön, Hvita hafvet och dess kuster, halfön Kanin, öarne i Ishafvet från Novaja Zemlja och Wajgatsch, förbi Petschoras mynning till Kolgujew, hafskusten från Kanin till Fugor-sundet samt hafvet mellan Rysslands kust och Novaja Zemlja. I sin arbetsplan för dessa år upptager han dels astronomiska ortbestämningar af de viktigaste berg, sjöar och floder på Kolahalfön, Kanin och Kolgujew, dels en noggrannare bestämning af trädgränsen inom det europeiska Ryssland, dels en allmän geologisk och arkeologisk undersökning af Kola, Kanin, Kolgujew samt ryska ishafskusten, äfvensom af deri utfallande floders nedre lopp, och slutligen en zoologisk och botanisk undersökning af Kola-halfön, Hvita hafvet och dess kuster, halfön Kanin, Kolgujew, ryska ishafskusten, derifrån till Wajgatsch med derinvid belägna öar samt vestkusten af Novaja Zemlja till Matotschkin Tscharr äfvensom af hafvet inom detta område.

Till följeslagare och deltagare i dessa arbeten är det hans afsigt att förskaffa sig två zoologer, en botanist, en geolog och arkeolog samt konservator.

Af hvad vi ofvan haft äran anföra, torde framgå, att det stora zoologiska intresse, som redan är fästadt vid Löjtnant Sandebergs arbeten i dessa arktiska trakter, manar till fortsättning; och den utsträckning såväl i afseende på undersökningens föremål som på dess geografiska omfattning, hvilken Sandeberg önskar gifva åt denna fortsättning, skall naturligen äfven i hög grad höja värdet af hans föregående arbeten och samlingar. I botaniskt som i geologiskt hänseende äro de ifrågavarande trakterna lika okända, som hvad de förut varit i zoologiskt, medan dock såväl ett noggrannare studium af floran derstädes bör vara af vigt för uppfattningen af många förhållanden inom Skandinaviens växtverld, som ock de geologiska forskningarne böra kunna gifva mången upplysning äfven till Sveriges geologi, särskildt om dess glacialtid. Löjtnant Sandebergs förut gjorda arkeologiska fynd synas ock lofva ytterligare bidrag till kännedomen om de derstädes nu och fordom förekommande folkstammars vandringar och lefnadsförhållanden. De föreslagna topografiska arbetena skulle må hända äfven kunna blifva af någon vigt för kännedomen om

dessa traktens geografi, om det icke, i alla afseenden, vore lämpligast, att hvarje land sjelft ordnar sin topografi, och detta här så mycket hellre, som de öfriga här upptagna undersökningarne skola tillfullo taga i anspråk de ofvan nämnda arbetskrafter, hvilka odelade böra kunna egnas åt dem.

Till bidrag för utförande af de till dessa undersökningar hörande arbeten under år 1878, hvilka beräknas kosta omkring 25,000 kronor, begär Löjtnant Sandeberg i sin underdåniga framställning ett anslag af 12,000 kronor, medan således en kostnad af omkring 13,000 kronor skulle för detta ändamål af honom sjelf öfvertagas. Den af Löjtnant Sandeberg härvid uppgjorda beräkningen af kostnaderna för 1878 års expedition visar sig stå i öfverensstämmelse med hvad erfarenheten hittills gifvit vid handen. Då nemligen den honom åtföljande vetenskapliga personalen skulle fördubblas, mot hvad den varit under två föregående år, och då utrustningen jemte biträde af arbetsmanskaper måste för flera olikartade ändamål anskaffas, torde kostnaderna för den blifvande expeditionen svårligen kunna beräknas till ett lägre belopp, än hvad båda de föregående visat sig medtaga. Vi finna derföre i detta hänseende intet att anmärka mot hans underdåniga hemställan.

Beträffande åter dispositionen af de samlingar, som kunna komma att förvärfvas under denna expedition, föreslår Sandeberg, att dessa borde öfverlemnas till Naturhistoriska Riksmuseum, som skulle ega att af dem behålla hälften. Härvid torde dock böra erinras, att en sådan delning, som naturligen först kan företagas efter fullbordandet af samlingarnes vetenskapliga bestämning, lämpligen måste rättas efter de förhållanden, som då visa sig i afseende på de särskilda föremålen behöflighet; och torde snarare härvid rättighet böra förbehållas Riksmuseum, att för sin del uttaga hvad det samma till komplettering af sina samlingar behöfver, med öfverlemnande af det öfriga till Löjtnant Sandebergs disposition.

Af hvad vi sålunda haft äran anföra, och då såväl frukterna af Löjtnant Sandebergs föregående arbeten på denna väg, som hans dervid visade oegennyttiga intresse för statens museer, äro en borgen för hans ifver och skicklighet att fortsätta det för kändedomen om nordens naturbeskaffenhet vigtiga verk, hvilket han med egna medel påbörjat, anse vi oss böra hemställa, det Akademien ville besluta att förordna hans underdåniga begäran hos Kongl. Maj:t, dock att Akademien dervid i underdånighet föreslår en nådig bestämelse i enlighet med de af oss här ofvan uttalade förslag angående dispositionen såväl af de samlingar,

som redan af Sandeberg blifvit i Riksmuseum deponerade, som ock af dem, hvilka komma att göras under följande års expedition.

De remitterade handlingarne återställas härjemte.

Stockholm den 11 December 1877.

S. Lovén.

A. E. Nordenskiöld.

F. A. Smitt.

Bilaga Litt. C.

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Genom nådiga remisser af den 11 Oktober och den 6 December innevarande år har Eders Kongl. Maj:ts täckts anbefalla Vetenskaps-Akademien att afgifva utlåtande öfver två af f. d. Löjtnanten H. Sandeberg ingifna underdåniga ansökningar om beredande åt honom af anslag utaf allmänna medel dels såsom ersättning för af honom under åren 1876 och 1877 utförda expeditioner till nordvestra Ryssland och derunder gjorda naturhistoriska insamlingar, dels ock såsom understöd för en tillämnad ny sådan expedition under år 1878. Till åtlydnad häraf får Akademien, som inhemtat yttrande i ämnet af sina sakkunniga ledamöter, Professorerne S. Lovén, A. E. Nordenskiöld och F. A. Smitt, härjemte, med återställande af remisshandlingarne, i underdånighet öfverlemna detta hennes komiterades utlåtande, hvilket hon för sin del gillat och såsom uttryck af sina egna åsigter i ämnet antagit.

Vetenskaps-Akademien framhårdar i djupaste vördnad, trohet och nit

Stormäktigste, Allernådigste Konung

Eders Kongl. Maj:ts
underdånigste, tropligtigste tjänare
och undersåter

P. H. MALMSTEN,
n. v. Præses.

D. G. Lindhagen.